

Lausunto varhaiskasvatuksesta

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Suomen Monikkoperheet ry:n lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi varhaiskasvatustilain ja lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta (16/010/2019)

Tiivistelmä

Suomen Monikkoperheet ry kiittää ja puoltaa esitystä siitä, että subjektiivinen oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen suunnitellaan palautettavaksi.

Monikkoperheessä kokoaikaista varhaiskasvatusta tarvitaan usein osalle lapsista, vaikka vanhempi on kotona hoitamassa lapsia. Jo monisikiöraskauden aikana äidin toimintakyky voi olla rajallinen, jolloin varhaiskasvatusta tarvitaan vanhemmille sisaruksille. Monikkolasten synnyttyä perhe voi tarvita varhaiskasvatusta vanhemmille lapsille perheen kokonaistilanteen tukemiseksi.

Useamman kuin yhden lapsen saaminen kerralla kuluttaa perheen voimavaroja pitkäaikaisesti. Kokoaikainen varhaiskasvatusoikeus tukee monikkoperheiden hyvinvointia erittäin merkittävällä tavalla. Kokoaikaisuuden lisäksi on varmistettava, että varhaiskasvatuksen laatu ja asiakasmaksun kohtuullisuus mahdollistavat kaikkien perheiden lasten osallistumisen varhaiskasvatukseen.

Lausunto kokonaisuudessaan

Suomen Monikkoperheet ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta. Kiitämme esitystä siitä, että subjektiivinen oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen suunnitellaan palautettavaksi. Oikeus kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen saattaa lapset tasavertaiseen asemaan perheen tilanteesta ja asuinpaikasta riippumatta. Monikkoperheissä kokoaikaista varhaiskasvatusta tarvitaan osalle lapsista usein myös silloin, kun vanhempi on kotona hoitamassa lapsia. Vanhemman ollessa kotona monikkoperhe voi tarvita kokoaikaisia päivähoitopalveluja esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- Monisikiöraskaus on riskiraskaus, ja odottava äiti voi joutua vuodelepoon tai toimintakyky on muutoin rajallinen. Varhaiskasvatusta tarvitaan tällöin vanhemmille sisaruksille.
- Monikkolasten synnyttyä perhe voi tarvita varhaiskasvatusta vanhemmille sisaruksille perheen olosuhteiden vuoksi.
- Vanhemman ollessa kotona varhaiskasvatusta voidaan tarvita myös monikkolapsille erityistilanteissa, esimerkiksi jos vanhempi ei terveydentilansa, raskauden tai muun syyn vuoksi suoriudu useamman lapsen ympärivuorokautisesta perushoidosta.

Lausunto varhaiskasvatuksesta

Monikkoperheessä kokoaikaisen hoidon tarpeet liittyvät siihen, että perheessä on monta saman ikäistä, perushoitoa vaativaa lasta. Monikkolapset syntyvät usein ennenaikaisesti tai keskosina ja heillä on enemmän terveysongelmia kuin muilla lapsilla. Useamman kuin yhden lapsen saaminen kerralla kuluttaa perheen voimavaroja pitkäaikaisesti. Monikkovanhemmat kokevat itsensä erittäin stressaantuneiksi useammin kuin muut perheet (Hyväluoma, J. 2010, Moninkertaisia onnenhetkiä ja arjen haasteita. Monikkoperheiden vanhempien kokemuksia perheen hyvinvoinnista. Perhetutkimuskeskus. Jyväskylän yliopisto). Kokoaikaista hoitoa puoltaa myös se, että kotona oleva vanhempi ei vauvojen tai kuljetusongelmien vuoksi välttämättä pääse noutamaan lapsia kesken päivän hoitopaikasta. Monikkoperheyksinhuoltajan tilanne on erityisen kuormittava.

Kokoaikainen varhaiskasvatusoikeus tukee monikkoperheiden hyvinvointia erittäin merkittäväällä tavalla. Kokoaikaisuuden lisäksi on varmistettava, että varhaiskasvatuksen laatu ja asiakasmaksun kohtuullisuus mahdollistavat kaikkien perheiden lasten osallistumisen varhaiskasvatukseen.

Ulla Kumpula

toiminnanjohtaja
Suomen Monikkoperheet ry